

Sayı: 27594

06 Mart 2018

Saat: 10:00

İstatistiklerle Kadın, 2017

Türkiye nüfusunun %49,8'ini kadın nüfus oluşturdu

Türkiye'de 2017 yılında, erkek nüfus 40 milyon 535 bin 135 kişi olurken kadın nüfus 40 milyon 275 bin 390 kişi oldu. Diğer bir ifadeyle nüfusun %50,2'sini erkekler, %49,8'ini ise kadınlar oluşturdu. Kadınlar ile erkekler arasındaki bu oransal denge, kadınların daha uzun yaşaması nedeniyle 65 ve daha yukarı yaş grubunda kadınların lehine değişti. Bu yaş grubundaki nüfusun %44'ünü erkekler, %56'sını ise kadınlar oluşturdu.

Kadınlarda doğuşta beklenen yaşam süresi 80,7 yıl oldu

Hayat tabloları, 2016 sonuçlarına göre; doğuşta beklenen yaşam süresi, Türkiye geneli için toplamda 78, erkeklerde 75,3 ve kadınlarda 80,7 yıl oldu. Genel olarak kadınların erkeklerden daha uzun süre yaşadığı ve doğuşta beklenen yaşam süresi farkının 5,4 yıl olduğu görüldü.

En az bir eğitim düzeyini tamamlayan kadınların oranı %82,8 oldu

Türkiye'de 2016 yılında, 25 ve daha yukarı yaşta olan ve en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların toplam nüfus içindeki oranı %88,9 iken bu oran erkeklerde %95,1, kadınlarda ise %82,8 oldu.

Kız çocuklarının brüt okullaşma oranının, erkek çocuklarının brüt okullaşma oranına olan görece büyüklüğünü ifade eden cinsiyet eşitliği endeksi değeri, 1'e eşit ise kız ve erkek çocukları arasında eşitlik bulunduğu anlamına gelir. Cinsiyet eşitliği endeksi değerinin, 1'den küçük olması erkek çocukları lehine eşitsizlik, 1'den büyük olması ise kız çocukları lehine eşitsizlik olduğunu gösterir.

Cinsiyet eşitliği endeksi öğretim türüne göre incelendiğinde; 2016 yılında ilköğretim öğrenci cinsiyet eşitliği endeksi 1,009, ortaöğretim cinsiyet eşitliği endeksi 0,943 ve yükseköğretim cinsiyet eşitliği endeksi 0,964 oldu. Cinsiyet eşitliği endeksi yıllar itibarıyla incelendiğinde ise; yükseköğretim cinsiyet eşitliği endeksinin 2008 yılından beri sürekli kız öğrenciler lehine gelişme gösterdiği görüldü.

Cinsiyete göre seçilmiş göstergeler, 2016

	(%)		
Seçilmiş göstergeler	Toplam	Erkek	Kadın
Okuryazar olmayan nüfus oranı (25+ yaş)	5,1	1,6	8,5
Yükseköğretim veya fakülteden mezun nüfus oranı (25+ yaş)	16,5	18,8	14,2
İstihdam oranı (15+ yaş)	46,3	65,1	28,0
İşgücüne katılım oranı (15+ yaş)	52,0	72,0	32,5
Genç işsizlik oranı (15-24 yaş)	19,6	17,4	23,7

Yükseköğretimde kadın profesörlerin/okutmanların oranı %43,1 oldu

Yükseköğretim istatistikleri sonuçlarına göre; 2007 yılında erkek profesörlerin/okutmanların oranı %59,9 iken kadın profesörlerin/okutmanların oranının %40,1 olduğu görüldü. Bu oran 2016 yılında erkeklerde %56,9'a düşerken kadınlarda %43,1'e yükseldi.

Kadınların istihdam oranı erkeklerin yarısından az oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2016 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaşta istihdam edilenlerin oranı %46,3 olup bu oran erkeklerde %65,1, kadınlarda ise %28 oldu.

Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı incelendiğinde, kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne daha fazla katıldıkları görüldü. Okuryazar olmayan kadınların işgücüne katılım oranı %15,2, lise altı eğitilmiş kadınların işgücüne katılım oranı %27,2, lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %33,6, mesleki veya teknik lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %41,4 iken yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %71,3 oldu.

Kadın istihdamı en fazla hizmet sektöründe oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2016 yılında cinsiyete ve ekonomik faaliyetlere göre istihdam oranı incelendiğinde, tarım sektöründe toplam istihdam oranı %19,5, erkek istihdam oranı %15,5, kadın istihdam oranı %28,7 oldu. Sanayi sektöründe toplam istihdam oranı %26,8, erkek istihdam oranı %31,6, kadın istihdam oranı %15,9 oldu. Hizmet sektöründe ise toplam istihdam oranı %53,7 olup bu oran erkeklerde %53, kadınlarda %55,4 oldu.

Kadınların istihdamda yarı zamanlı çalışma durumu erkeklerin 3 katı oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; yarı zamanlı çalışanların istihdam içindeki oranı 2016 yılında toplamda %10,3 olurken, erkeklerde bu oran %6,5, kadınlarda ise %19,1 oldu.

Türkiye’de yönetici pozisyonundaki kadın oranı 2016 yılında %16,7 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; şirketlerde üst düzey ve orta kademe yönetici pozisyonundaki kadın oranı 2012 yılında %14,4 iken 2016 yılında %16,7 oldu.

Kadınlarda ortalama ilk evlenme yaşı 2017 yılında 24,6 oldu

Evlenme istatistikleri, 2017 sonuçlarına göre; resmi olarak ilk evliliğini 2017 yılında yapmış olan kadınların ortalama ilk evlenme yaşı 24,6 iken bu yaş erkeklerde 27,7 oldu. İlk evlenme yaşının en yüksek olduğu il, erkeklerde 30,6, kadınlarda 28,2 ile Tunceli oldu. İlk evlenme yaşının en düşük olduğu il ise erkeklerde 25,8 ile Niğde ve Şanlıurfa, kadınlarda 21,6 ile Ağrı illeri oldu.

Kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,57 ile İzmir oldu

Boşanma istatistikleri, 2017 sonuçlarına göre; kaba boşanma hızı binde 1,6 oldu. İllere göre incelendiğinde kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,57 ile İzmir oldu. Bu ili binde 2,51 ile Antalya ve Muğla, binde 2,3 ile Aydın izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,2 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 0,21 ile Bitlis, binde 0,22 ile Şırnak izledi.

Eşler en fazla ev ile ilgili sorumluluklar konusunda sorun yaşadı

Aile yapısı araştırması, 2016 sonuçlarına göre; eşler arasında en fazla sorun yaşanan konunun %5,9 ile ev ile ilgili sorumluluklar olduğu görüldü. En fazla sorun yaşanan diğer konular sırasıyla, %5,4 ile ailece birlikte vakit geçirmeme ve %5,3 ile sigara alışkanlığı oldu.

Cinsiyete göre incelendiğinde; kadınlar eşi ile en fazla eşinin gelirinin yeterli olmaması, ev ile ilgili sorumluluklar ve sigara alışkanlığı konularında sorun yaşadığını belirtti. Eşinin gelirinin yeterli olmaması konusunda kadınlar %7,3, erkekler %3 oranında, ev ile ilgili sorumluluklarda kadınlar %7,1, erkekler %4,6 oranında, sigara alışkanlığı konusunda ise kadınlar %6,7, erkekler %3,7 oranında sorun yaşadı.

Hanelerde kitle iletişim araçlarına erişim arttı

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre; 2016 yılında hanelerde kitle iletişim araçlarına erişim oranı %98,8 oldu. Hanehalkı sorumlusu erkek olan hanelerde kitle iletişim araçlarına erişim oranı %99,4 iken hanehalkı sorumlusu kadın olan hanelerde bu oran %96,3 oldu.

Kadınlarda obezite oranı %23,9 oldu

Sağlık araştırması sonuçlarına göre; boy ve kilo değerleri kullanılarak hesaplanan vücut kitle indeksi incelendiğinde; 15 yaş ve üstü obez bireylerin oranı 2014 yılında %19,9 iken, 2016 yılında %19,6'ya düştü.

Obez bireylerin oranı cinsiyet ayırımında incelendiğinde, 2016 yılında erkeklerin %15,2'sinin, kadınların ise %23,9'unun obez olduğu görüldü.

Dolaşım sistemi hastalıklarından kaynaklı ölümler ilk sırada yer aldı

Ölüm nedeni istatistikleri sonuçlarına göre; 2016 yılında ölüm vakalarının nedenleri arasında ilk sırada %39,8 ile dolaşım sistemi hastalıkları, ikinci sırada, %19,7 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %11,9 ile solunum sistemi hastalıkları yer aldı.

Cinsiyete göre ölüm vakalarının nedenleri incelendiğinde sıralamada kadın erkek arasında önemli bir farkın olmadığı görüldü. Buna göre, kadınların ölüm nedenlerinde ilk sırayı %43,9 ile dolaşım sistemi hastalıkları, ikinci sırayı %15,1 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırayı ise %11 ile solunum sistemi hastalıkları aldı.

Tütün kullanan erkeklerin oranı kadınlardan yaklaşık 3 kat fazla oldu

Sağlık araştırması sonuçlarına göre; her gün ve arasıra tütün kullanan bireylerin oranı 2014 yılında %32,5 iken bu oran 2016 yılında %30,6 oldu. Bu oran 2016 yılında erkeklerde %44,1, kadınlarda ise %17,4 oldu.

Evli erkek ve kadınlar daha mutlu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında mutlu olduğunu beyan eden bireylerin oranı %58 oldu. Erkeklerde mutluluk oranı %53,6 iken kadınlarda bu oran %62,4 oldu. Toplamda evli fertlerin %60,6'sı, evli olmayan fertlerin ise %52,4'ünün mutlu olduğu görüldü. Evli erkeklerin %55,7'si, evli kadınların %65,2'si mutlu olduklarını beyan ederken evli olmayan erkeklerin %49,1'i, evli olmayan kadınların ise %55,8'i mutlu olduğunu ifade etti.

Mutluluk kaynağı olarak en çok aile ve sağlık mutlu etti

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; mutluluk kaynağı olan kişiler incelendiğinde 2017 yılında erkeklerin %76,4'ü, kadınların %64,9'u kendilerini en çok tüm ailenin mutlu ettiğini beyan etti. Erkeklerin %7,7'si, kadınların %20,7'si ise kendilerini en çok çocukların mutlu ettiğini beyan etti.

Mutluluk kaynağı olan değerlerde ise erkeklerin %64,1'i, kadınların %71,8'i kendilerini en çok sağlığın mutlu ettiğini belirtirken, erkeklerin %15,2'si, kadınların %17,9'u kendilerini en çok sevginin mutlu ettiğini belirtti.

Bu konuyla ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2019'dur.

AÇIKLAMALAR

Kadınların sosyal ve ekonomik konularını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin işaret ettiği alanlarda iyileştirilmelerin yapılması gerekliliği bir gerçektir. Bu alanda gerekli politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sayfasında 16 başlık altında 118 göstergelyi içeren Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti yayımlanmaktadır.

Bununla birlikte TÜİK ilk defa 2017 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Minimum Gösterge Seti'ni TÜİK web sayfasında Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti altında http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1068 linki üzerinden yayımlamıştır. BM İstatistik Komisyonu tarafından 2013 yılında kabul edilen BM Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri 52 Minimum Gösterge Seti, toplumsal cinsiyet istatistikleri konusunda, ulusal düzeyde üretilen ve uluslararası düzeyde karşılaştırılabilirliği olan göstergelerdir.

TS27594

www.tuik.gov.tr

Teknik bilgi için: Evrim SULTAN
Telefon: +90 312 410 06 21
e.posta: evrim.sultan@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 410 02 44
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

 /tuikbilgi
 /tuikbilgi